

TÜRKÇE KUR'AN-I KERİM Y.NURİ ÖZTÜRK

6 - Enam

1. Hamt Allah'adır! O ki gökleri ve yeri yaratmış, karanlıklara ve nura vücut vermiştir. Sonra, gerçeği örtenler bunları Rablerine denk tutuyorlar.
2. Sizi bir balıktan yaratmış olan O'dur. Sonra hüküm verip bir süre belirlemiştir. Belirlenmiş başka bir süre de onun katındadır. Bütün bunlardan sonra siz hâlâ kuşkulanıp duruyorsunuz.
3. O, göklerde de Allah'tır, yerde de. O, sizin iç dünyanızı da bilir, açığa vurduklarınızı da. Neler kazanmakta olduğunuzu da bilir O!
4. Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet gelir gelmez, ondan hemen yüz çeviriyorlardı.
5. Böylece hakkı, kendilerine geldiği anda yalanladılar. Fakat yakında onlara, alay etmekte oldukları şeyin haberleri gelecektir.
6. Kendilerinden önce nice yurt ve medeniyeti yerle bir ettiğimizi görmediler mi? Biz o yurtlara yeryüzünde size vermediğimiz imkânları vermiş, üzerlerine gök bereketini bol bol indirmiş, nehirleri altlarından akar hale getirmiştik. Derken, onları kendi günahlarıyla helâk ettik ve arkalarından başka bir nesil oluşturduk.
7. Eğer biz sana parşömen üzerine yazılı bir kitap göndermiş olsaydık, onlar da ona elleriyle dokunmuş olsalardı, o küfre batmışlar, hiç kuşkusuz şöyle deyivereceklerdi: "Bu, apaçık bir büyüden başka şey değildir."
8. Şunu da söylediler: "Bu peygambere bir melek indirilseydi ya!" Eğer böyle bir melek indirmiş olsaydık iş mutlaka bitirilmiş olurdu da kendilerine göz bile açtılmazdı.
9. Eğer o peygamberi bir melek kılsaydık kuşkusuz onu bir er kişi yapacaktık ve içine yuvalandıkları kuşku ve karmaşayı onların üzerlerine giydirmiş olacaktık.
10. Yemin olsun ki, senden önceki resullerle de alay edildi; fakat eğlence konusu yaptıkları şey, o maskaralığı sergileyenleri kısıvrak sarıverdi.
11. Şunu söyle: Dolaşın yeryüzünde de bakın nasıl olmuş gerçeği yalanlayanların sonu!
12. Sor: "Kimindir gökler ve yer?" Cevap ver: "Allah'ındır." O Allah ki, rahmeti öz benliği üzerine yazmıştır. O sizi, varlığında hiç kuşku bulunmayan kıyamet gününde bir araya mutlaka toplayacaktır. Benliklerini hüsrana yuvarlamış kişiler var ya, onlar iman etmezler.
13. Gecenin ve gündüzün içinde yer alan her şey O'nundur. O, Semî'dir, her şeyi duyar; Alîm'dir, her şeyi bilir.
14. De ki: "Göklerin ve yerin Fâtır'ı olan o yaratıcıdan, o yedirip doyuran ama kendisi yedirilip beslenmeyen Allah'tan başkasını mı velî edineyim?" De ki: "Bana, İslam'ı/Allah'a teslim olmayı seçenlerin ilki olmam emredildi." Ve sakın şirke sapanlardan olma!
15. Şunu da söyle: "Rabbime isyan edersem büyük bir günün azabından korkarım ben."
16. Kendisinden azap uzaklaştırılana o gün rahmet etmiştir. İşte açık kurtuluş budur.
17. Allah sana bir keder dokundurursa, onu O'ndan başka açacak yoktur. Eğer sana bir hayır dokundurursa, O, her şey üzerinde güç sahibidir.
18. Ve kulları üzerinde hüküm ve egemenlik sahibi Kaahir'dir O. Tüm hikmetlerin kaynağıdır O. Her şeyden haberdardır.
19. Sor: "Tanıklık bakımından hangi şey daha büyüktür?" De ki: "Benimle sizin aranızda Allah tanıktır. Bu Kur'an bana vahyolundu ki, onunla sizi ve ulaştığı herkesi uyarayım. Siz gerçekten Allah'ın yanında başka ilahların bulunduğu tanıklık ediyor musunuz?" De ki: "Ben buna tanıklık etmiyorum." De ki: "O, sadece tek bir tanrıdır! Ve ben, sizin ortak tuttuğunuz şeylerden uzağım!"

20. O kendilerine kitap verdiklerimiz var ya, onu, öz oğullarını tanıdıkları gibi tanıyıp bilirler. Ama öz benliklerini hüsrana uğratan bunlar, iman etmezler.
21. Yalan düzerek Allah'a iftira eden yahut O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim vardır? Şu da bir gerçek ki, zalimler asla kurtulamazlar!
22. Gün olur, onları bir araya toplayıp haşrederiz. Sonra, şirke batanlara sorarız: "Nerededir o bir şey zannedip durduğunuz ortaklarınız?"
23. Sonunda şunu söylemekten başka bahaneleri kalmaz: "Rabbimiz Allah'a yemin olsun ki, biz, ortak koşanlar değildik."
24. Bak da gör, nasıl yalan söylediler öz benliklerine karşı! Ve iftira için kullandıkları şeyler, onları bırakıp kayboldu.
25. İçlerinden sana kulak verenler vardır; ama biz onu gereğince anlamamaları için kalplerine kılıflar geçirmiş, kulaklarına bir ağırlık koymuşuzdur. Tüm mucizeleri görseler de onlara inanmazlar. Nihayet sana gelip seninle çekişerek söyle derler küfre sapanlar: "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir."
26. Hem ondan alıkoyarlar hem ondan uzaklaşırlar. Öz benliklerinden başkasını helâk etmiyorlar. Ama farkında değiller.
27. Ah bir görsen, ateşin başında durdurulup da şöyle dediklerini: "Ne olurdu, geri gönderilsek, Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve müminlerden oluversek."
28. İşin doğrusu şu: Önceden gizlemekte oldukları karşılıklarına dikildi. Geri gönderilselerdi yasaklandıkları şeyi mutlaka yineleyeceklerdi. Doğrusu, onlar, tam yalancıdırlar.
29. Dediler ki: "Şu dünya hayatımızdan başkası yok. Biz diriltilecek de değiliz."
30. Rableri huzurunda durdurulduklarını bir görsen! Sordu: "Gerçek değil miymiş bu?" Dediler: "Rabbimize yemin olsun ki, gerçekmiş." Dedi: "O halde, küfre sapmış olmanızdan dolayı tadın azabı."
31. Allah'ın huzuruna varmayı yalanlayanlar, gerçekten hüsrana uğramıştır. Sonunda o saat ansızın kendilerine gelip çatinca, sırtlarında günahlarını taşıyor bir halde şöyle demişlerdir: "Dünya hayatında düşdüğümüz aşırılıklardan dolayı vay hasretimize!" Dikkat edin! Ne kötü şeylerdir taşıyıp durdukları.
32. Şu iğreti, basit hayat bir oyun ve eğlenceden başka şey değildir. Sakınıp korunanlar için âhret yurdu elbette ki daha iyidir. Hâlâ aklınızı işletemeyecek misiniz?
33. Söylediklerinin seni kederlendirdiğini çok iyi biliyoruz. Gerçek şu ki, onlar seni yalanlamıyorlar; o zalimler Allah'ın ayetlerine karşı direnmekteler.
34. Yemin olsun ki, senden önce de resuller yalanlanmış ama yalanlanmalarına, eziyet görmelerine sabretmişlerdi. Nihayet yardımımız onlara ulaştı. Allah'ın kelimelerini değiştirecek hiçbir kuvvet yoktur. Yemin olsun, elçi olarak gönderilenlerin haberinden bir kısmı sana da gelmiştir.
35. Eğer yüz çevirip gitmeleri sana ağır geldiyse, haydi gücün yetiyorsa, yerin içinde bir delik yahut gökte bir merdiven ara da onlara bir mucize getir. Allah dileseydi onları doğru ve güzelde birleştirdi. Artık cahillerden olma.
36. Ancak gereğince dinleyenler çağrıya cevap verir. Ölülere gelince, Allah onları diriltecektir, sonra O'na döndürülecekler.
37. Dediler ki: "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" De ki: "Kuşkusuz, Allah bir mucize indirmeye Kadir'dir. Fakat çokları bilmiyorlar."
38. Yeryüzünde debelenen hiçbir canlı, iki kanadıyla uçan hiçbir kuş istisna olmamak üzere hepsi sizin gibi ümmetlerdir. Biz bu Kitap'ta, herhangi birşeyi ne eksik bıraktık ne fazla yaptık. Onlar, sonunda Rableri önünde haşredilirler.
39. Bizim ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklara gömülmüş sağır ve dilsizlerdir. Allah, dilediği/dileyen kişiyi şaşırtır, dilediğini/dileyeni de dosdoğru yol üzerine koyar.
40. De ki: "Bir düşünün bakalım! Allah'ın azabı yakanıza yapışsa yahut o saat gelip çatsa, Allah'tan başkasına mı yakarabilirsiniz? Doğru sözlü iseniz söyleyin!"

41. Hayır, yalnız O'na yakarırsınız da O dilerse yakındığınız belayı uzaklaştırır. Ve siz, ortak koştuğunuzu unutupersiniz.
42. Andolsun ki, senden önce de ümmetlere elçiler göndermiştik. O ümmetleri, bize yaklaşıp sığınsınlar diye zorluklar ve darlıklarla yakalamıştık.
43. Zorluğumuz kendilerine gelip çatığında bir sığınabilselerdi! Ne yazık ki kalpleri katılaştı; şeytan, yapmakta olduklarını onlara süslü-püslü gösterdi.
44. Öğütlenmeye çağırıldıkları şeyi unuttunca, her şeyin kapılarını üzerlerine açtık. Nihayet, kendilerine verilenle sevinç şımarıklığına daldıkları bir sırada, ansızın onları yakaladık. Tüm ümitlerini bir anda yitirdiler.
45. Böylece, zulme saplanan topluluğun kökü kesilmişti; hamt olsun âlemlerin Rabbi'ne!
46. De ki: "Düşünün bakalım; Allah, işitme gücünüzü, gözlerinizi alsa, kalpleriniz üzerine mühür bassa, Allah'tan başka hangi ilah onları size geri verecek?" Bak nasıl türlü türlü açıklıyoruz ayetleri, yine de yüz çeviriyorlar!
47. Şunu da söyle: "Düşünün bakalım; Allah'ın azabı size ansızın, açıktan gelirse, zalimler topluluğundan başkası mı helâk edilecek?"
48. Biz o gönderilen elçileri, müjdeciler ve uyarıcılar olmaktan öte bir şey için göndermiyoruz. İman edip hayrı ve barışı yerleştirenlere korku yoktur. Tasalanmayacaklardır onlar.
49. Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, fenalığa bulaşmaları yüzünden kendilerine azap dokunacaktır.
50. Onlara şunu söyle: "Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum. Gaybı da bilmem ben! Size ben bir meleğim de demiyorum. Yalnız bana vahyedilene uyarım ben!" Sor onlara: "Körle gören bir olur mu? Hâlâ düşünmüyor musunuz?"
51. Rablerinin huzurunda haşredileceklerinden korkanları, o vahiy ile uyar ki korunabilsinler. Onların O'ndan başka ne bir dostu vardır ne de şefaatsı.
52. Sabah akşam, yüzünü isteyerek Rablerine yalvarıp yakaranları kovma! Onların hesabından bir şey sana ait olmadığı gibi, senin hesabından bir şey de onlara ait değildir. O halde onları kovarsan zalimlerden olursun.
53. Biz böylece onların bir kısmını diğer bir kısmıyla imtihana çektik ki, şunu söylesinler: "Allah aramızdan şunlara mı lütufta bulundu?" Allah şükredenleri daha iyi bilmiyor mu?
54. Ayetlerimize iman edenler sana geldiğinde şöyle söyle: "Selam size! Rabbiniz, benliği üzerine rahmeti yazmıştır. İcinizden her kim bilgisizlikle bir kötülük işler de ardından tövbe edip halini düzeltirse, hiç kuşkusuz, Allah çok affedici, çok merhametlidir."
55. İşte biz, ayetlerimizi bu şekilde ayrıntılı kılıyoruz ki, günaha sapmışların yolu açık-seçik ortaya çıksın/günaha sapmışların yolunu açık-seçik göresin!
56. De ki: "Ben, Allah'ı bırakıp da yakardıklarınıza kulluk etmekten yasaklandım!" De ki: "Sizin keyiflerinize uymam! Çünkü bunu yaparsam sapıtmış olurum, doğruyu ve güzeli bulanlardan olmam."
57. De ki: "Ben Rabbinden gelen bir beyyine üzerindeyim. Ama siz onu yalanladınız. Acele istediğiniz şey benim yanımda değil. Hüküm yalnız ve yalnız Allah'ındır. Hakkı o anlatır. Ayırt edip çözüm getirenlerin en hayırlısı O'dur."
58. Şunu da söyle: "Acele istediğiniz şey benim yanımda olsaydı, benimle sizin aranızdaki iş çoktan bitirilmiş olurdu. Zalimleri, Allah daha iyi bilir."
59. Gaybın anahtarları O'nun yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde olanı da bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. Toprağın karanlıklarındaki bir dâne, yaş ve kuru her şey apaçık bir Kitap'ın içindedir.
60. O, odur ki, geceleyin sizi öldürür. Gün boyunca neler yapıp neler kazandığınızı bilir. Sonra, belirlenmiş süre işletilip tamamlansın diye, gün içinde sizi diriltir. Nihayet O'nadır dönüşünüz. Sonra, yapıp ettiklerinizi size haber verecektir.
61. Kulları üzerinde egemenlik sahibi Kaahir'dir O. Üzerinize koruyucular gönderir. Nihayet ölüm birinize geldiğinde, elçilerimiz onu vefat ettirirler. Ne vaktinden önce iş yaparlar onlar ne de vaktinden sonra.
62. Nihayet onlar gerçek Mevlâ'ları olan Allah'a götürülürler. Gözünüzü açın! Hüküm yalnız O'nundur. Ve hesap görenlerin en

sûratlisi de O'dur.

63. Şunu sor: "Bizi bu durumdan kurtarırsa andolsun şükredenlerden olacağız' diye boyun büküp ürpererek O'na yakardığınızda, karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarıyor?"

64. De ki: "Ondan da tüm sıkıntılardan da sizi Allah kurtarıyor; sonra siz O'na ortak koşuyorsunuz."

65. De ki: "O size, üstünüzden yahut ayaklarınızın altından bir azap göndermeye yahut sizi fırka fırka birbirinize düşürerek/fırkalara bölüp içinden çıkılmaz durumlara düşürerek/fırkaları elbise gibi size giydirerek kiminizin şiddetini kiminize tattırmaya Kaadir'dir." Bak nasıl sıralıyoruz ayetleri, iyice kavrayabilsinler diye.

66. O, hak olduğu halde senin toplumun onu yalanladı. De ki: "Ben size vekil değilim."

67. Her haberin gerçekleşeceği bir zaman/mekân vardır. Yakında bileceksiniz.

68. Ayetlerimiz hakkında lakırdıya dalanları gördüğünde, onlar başka bir söze dalıncaya değin onlardan yüz çevir. Eğer şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra o zalimler topluluğu ile oturma.

69. Allah'tan korkanlara onların hesabından bir şey yoktur ama yine de bir hatırlatma olmalı. Belki sakınırlar.

70. Dinlerini oyun ve eğlence haline getirmiş, dünya hayatı kendilerini aldatmış olanları bırak da o Kur'an ile şunu hatırlat: Bir kişi, kendi elinin üretilip kazandığına teslim edilirse onun, Allah dışında ne bir dostu kalır ne de şefaatsı. Her türlü fidyeyi verse de ondan kabul edilmez. İşte bunlar, kazandıklarına teslim edilmişlerdir. Nankörlük ettiklerinden ötürü onlar için kaynar sudan bir içki ve korkunç bir azap vardır.

71. De ki: "Allah'ın berisinden, bize yarar da zarar da veremeyecek şeylere mi yakaralım? Allah bize kılavuzluk ettikten sonra ökçelerimiz üstüne geri mi döndürülelim? O kişi gibi, şeytanlar kendisini ayartıp yeryüzünde şaşkın dolaşır hale getirmişlerdir. Oysaki onun, "Bize gel!" diye doğruya ve güzele çağıran arkadaşları vardır." De ki: "Allah'ın kılavuzluğudur gerçek kılavuzluk. Âlemlerin Rabbi Allah'a teslim olmakla emrolunduk biz."

72. Ve "Namazı kılın/duayı yerine getirin, O'ndan sakının!" diye emrolunduk. Huzurunda haşrolunacağınız O'dur.

73. Gökleri ve yeri hak olarak yaratan da O'dur. "Ol!" dediği gün, hemen oluverir. Sözü haktır O'nun. Sûra üfleneceği gün de mülk/yönetim O'nundur. Âlim'dir, görünmeyeni de görüneni de bilen O'dur. O'dur Hakîm, O'dur Habîr.

74. İbrahim, babası Âzer'e şöyle demişti: "Putları tanrılar mı ediniyorsun? Seni de toplumunu da açık bir sapıklık içinde görüyorum."

75. Böylece biz İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu gösteriyorduk ki, gerçeği görüp bilerek inananlardan olsun.

76. Gece onun üstünü örtünce bir yıldız gördü de "İşte Rabbim bu!" dedi. Yıldız battığında ise "Batıp gidenleri sevmem!" diye konuştu.

77. Ay'ı doğar halde görünce, "Rabbim bu!" dedi. O batınca da şöyle konuştu: "Eğer Rabbim bana kılavuzluk etmeseydi sapitan topluluktan olurum."

78. Nihayet Güneş'in doğmakta olduğunu gördüğünde, "Benim Rabbim bu, bu daha büyük!" dedi. O da batıp gidince şöyle seslendi: "Ortak koştuğunuz şeylerden uzağım ben."

79. "Ben bir hanîf olarak yüzümü gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Müşriklerden değilim ben."

80. Toplumunu ona karşı çıkıp kanıt getirmeye kalkıştı. O dedi ki: "Allah hakkında benimle çekişiyor musunuz? Beni doğru yola O iletti. O'na ortak koştuğunuz şeylerden korkmam. Rabbimin dilediği dışında hiçbir şey olmaz. Rabbim bilgice herşeyi çepeçevre kuşatmıştır. Hâlâ öğüt almayacak mısınız?"

81. "Hem siz, hakkında size hiçbir kanıt indirmedeği şeyleri Allah'a ortak koştuğunuz halde korkmuyorsunuz da ben, ortak tuttuğunuz şeylerden nasıl korkarım!" Şimdi, eğer biliyorsanız, iki gruptan hangisi güvende olmaya/güvenilmeye daha layıktır?

82. İman edip de imanlarını herhangi bir zulümlle kirletmeyenler var ya, güvende olma/güvenilir olma işte onların hakkıdır; doğruyu ve güzeli yakalayanlar da onlardır.

83. İşte bunlar, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz kanıtlardır. Dilediklerimizi derece derece yükseltiriz. Senin Rabbin Hakîm'dir,

Alfım'dir.

84. Biz ona İshak'ı ve Yakub'u hediye ettik. Hepsini doğruya ve güzele kılavuzladık. Daha önce Nûh'a ve onun soyundan olan Dâvud'a, Süleyman'a, Eyyûb'e, Yûsuf'a, Mûsa'ya, Hârûn'a da kılavuzluk etmiştik. Güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz biz.

85. Zekerıyya, Yahya, İsa ve İlyas... Hepsi iyilik ve barış için çalışanlardandı.

86. İsmail, Elyesa', Yûnus ve Lût... Hepsini âlemlere üstün kıldık.

87. Atalarından, soylarından, kardeşlerinden bir kısmını da... Onları seçtik ve onları dosdoğru bir yola kılavuzladık.

88. Allah'ın yol göstermesidir bu. Kullarından dilediğini bununla iletir iyiye ve güzele. Eğer onlar şirke bulaşsalardı yapıp ettikleri kendilerine yararsız hale gelirdi.

89. İşte bunlardır kendilerine kitap, hükmetme gücü ve peygamberlik verdiklerimiz. Şimdi şu insanlar bütün bunları inkâr ederlerse biz, bunları inkâr etmeyecek bir topluluğu onlara vekil ederiz.

90. İşte böyleleri, Allah'ın yol gösterdiği kimselerdir. Sen de onların yolunu izle ve şöyle söyle: "Ben şu yaptığıma karşılık sizden bir ücret istemiyorum. O sadece âlemlere bir öğüttür."

91. Allah'ı, kadrine/şanına yaraşır şekilde tanıyamadılar. Çünkü, "Allah, insana hiçbir şey vahyetmemiştir." dediler. De ki "Mûsa'nın insanlara bir ışık, bir kılavuz olarak getirdiği kitabı kim indirdi? Siz o kitabı birtakım parşömenler yapıp ortaya sürüyorsunuz, birçoğunu da saklıyorsunuz. Size, sizin de atalarınızın da bilmediği şeyler öğretildi." "Allah!" de, sonra bırak onları saplandıkları bataкта oynayadursunlar.

92. Bu da bizim, kentlerin/medeniyetlerin anasını uyarman için indirdiğimiz bir kitap. Kutsal-bereketli, kendinden öncekini doğrulayıcı. Âhirete inananlar, ona da inanırlar ve onlar namazlarına/dualarına devam ederler.

93. Yalan düzüp Allah'a iftira eden veya kendine bir şey vahyedilmediği halde "Bana vahyedildi" diyen kişi ile, "Allah'ın ayet indirdiği gibi ben de indireceğim" diyen kimseden daha zalim kim vardır! Bir görsen o zalimleri ölüm dalgaları içindeyken. Melekler ellerini uzatmış, "Çıkarın canlarınızı!" diye! Bugün zillet azabıyla cezalandırılacaksınız; çünkü Allah'a karşı gerçek dışı şeyler söylüyorsunuz ve çünkü O'nun ayetlerine karşı büyüklük taslıyordunuz.

94. Yemin olsun, sizi ilk yarattığımızdaki gibi yapayalınız/teker teker bize geldiniz. Size verip hayaline daldırdığımız şeyleri de sırtlarınızın arkasında bıraktınız. Sizinle ilgili hususlarda ortaklar olduklarını sandığınız şefaatçılarınızı da yanınızda görmüyorsunuz. Yemin olsun, koptu aranızdaki tüm bağlar ve uzaklaşıp kayboldu yanınızdan o bir şey sandıklarınız.

95. Hiç kuşkusuz, Allah'tır Fâlık olan/dâneiy yaran, çekirdeği patlatan. Ölüden diri çıkarır O; diriden ölüyü çıkaran da O'dur! İşte budur Allah! Peki nasıl ters bir yöne çevriliyorsunuz?

96. Şafağı yarıp sabahı ortaya çıkaran/Fâlık O'dur! Geceyi dinlenme zamanı yaptı; Güneş'i ve Ay'ı hesap aracı. İşte budur ölçülendirmesi o Azîz'in, o Alfım'in!

97. Karanın ve denizin karanlıklarında, kendileriyle yol bulmanız için yıldızları hizmetinize veren O'dur! Bilgiden nasipli bir topluluk için ayetleri gerçekten ayrıntılı kılmışızdır.

98. Sizi bir tek canlıdan vücuda getiren O'dur! Bu oluşumda bir karar kılma yeri var, bir de emanet olarak kalma yeri. İyice araştırıp kavrayan bir topluluk için ayetleri biz tam bir biçimde ayrıntılı kıldık.

99. Size gökten su indiren de O'dur! Biz o suyla her şeyin bitkisini çıkardık. Ondandır da bir yeşillik çıkardık. O yeşillikten birbiri üzerine binmiş dânelere çıkardık. Hurma ağacının da tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzümlemlerden bağlar, zeytin, nar çıkardık. Birbirine benzeyeni var, benzemeyeni var. Meyve verdiğinde ve meyveler olgunlaştığında bir bakın onun ürününe! Bu size gösterilenlerde, iman eden bir topluluk için, çok ibret vardır!

100. Allah'a bir de cinleri/gözle görülmeyen yaratıkları ortak koştular. Oysaki, onları O yaratmıştır. Bilgisizce O'na oğullar ve kızlar isnat etme saçmalığını gösterdiler. Şanı yücedir O'nun! Onların nitelemelerinin ötesindedir O!

101. Gökleri ve yeri yaratıp donatan Bedî' O'dur! Nasıl çocuğu olur O'nun, kendisinin bir eşi olmadı ki! Her şeyi O yarattı ve her şeyi en iyi şekilde bilen de O'dur!

102. Rabbiniz Allah işte budur! İlah yok O'ndan başka. Her şeyin yaratıcısıdır, Haalik'tir O. O'na kulluk/ibadet edin! O her şeye Vekil'dir.
103. Gözler onu fark edip kavrayamaz. Oysaki O, gözleri görür/bilir. O Latîf'tir, lütfu çok olduğu halde kendisi görülemez; Habîr'dir, her şeyden haberdardır.
104. Gerçek şu ki, size Rabbinizden gönül gözleri gelmiştir. Kim görürse kendisi yararına, kim körlük ederse kendisi zararına... Ben sizin üzerinize bekçi değilim.
105. Ayetleri bu şekilde, çeşitli başlıklarla veriyoruz ki, "Sen ders aldın!" desinler, biz de ilimden nasiplenmiş bir toplum için onu iyice açıklayalım.
106. Rabbinden sana vahyedilene uy! O'ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden yüz çevir!
107. Allah dileseydi, şirke batmazlardı. Biz seni onlar üzerine bekçi yapmadık. Sen onlara vekil de değilsin.
108. Allah'ın berisinden birilerine niyazda bulunanlara/Allah dışında birileri için çağrı yapanlara/onların,Allah dışında yakardıklarına sövmeyin. Yoksa onlar da düşmanlıkla ve bilgisizce Allah'a söverler. Biz her ümmete yaptığı işi bu şekilde süslü gösterdik. Sonra hepsinin dönüştü Rablindedir. O, onlara, yapmakta olduklarını haber verecektir.
109. Tüm yeminleriyle Allah'a yemin ettiler ki, eğer kendilerine bir mucize gelirse ona mutlaka inanacaklar. Söyle onlara: "Mucizeler ancak Allah'ın katındadır." Mucize geldiğinde de iman etmeyeceklerini anlamıyor musunuz?
110. Biz onların gönüllerini ve gözlerini ters çeviririz, ilk seferinde buna iman etmedikleri gibi bırakırız kendilerini de azgınlıkları içinde körü körüne bocalar dururlar.
111. Eğer biz onlara melekleri indirseydik, ölümler kendileriyle konuşsaydı ve herşeyi toplayıp karşılıklarına dikseydik, Allah'ın dilemesi dışında, yine de inanmazlardı. Ne var ki, çokları cehalet sergiliyorlar.
112. İşte böyle, biz peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman yaptık. Bunlar aldatmak için birbirlerine lafın yaldızısını fıslıdılar. Rabbin dileseydi onu yapamazlardı. Bırak onları, düzdükleri iftiralarla başbaşa kalsınlar;
113. Ki âhirete inanmayanların gönülleri ona ısınsın, ondan hoşlansınlar, elde ettikleri şeylere sahip olmaya devam etsinler.
114. Allah size Kitap'ı ayrıntılı kılınmış bir halde indirmişken, Allah'ın dışında bir hakem mi arayayım? Kendilerine Kitap verdiklerimiz, onun, Rabbinden hak olarak indirildiğini biliyorlar. Sakın kuşkuyla düşünlerden olma.
115. Rabbinin sözü hem doğruluk hem de adalet bakımından tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirecek hiçbir kuvvet yoktur. En iyi işiten, en iyi bilendir O.
116. Yeryüzündeki insanların çoğunluğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Sadece saniya uyarlar onlar ve sadece saçmalarlar.
117. Kendi yolundan kimin saptığını en iyi senin Rabbin bilir. Hidayete ermiş olanları en iyi bilen de O'dur.
118. O halde, O'nun ayetlerine inanıyorsanız, üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yiyeceğinizi.
119. Size ne oluyor da üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yemiyorsunuz? Zorda kalırsanız dışında üzerinize haram kıldığını bizzat kendisi size ayrıntılı olarak açıklamıştır. Birçokları ilimsiz bir biçimde kendi keyiflerine uyararak halkı şaşırtıyorlar. Hiç kuşkusuz, senin Rabbin sınır tanımaz azgınları çok iyi bilmektedir.
120. Günahın açığını da bırakın, gizlisini de. Günah kazananlar yapıp ettiklerinin karşılığını yakında göreceklerdir.
121. Üzerine Allah'ın adı anılmayanlardan yemeyin. Böyle bir şey tam bir yoldan çıkıştır. Şeytanlar kendi evliyasına/dost ve destekçilerine sizinle mücadele etmeleri için elbetteki vahiy gönderirler. O şeytan evliyasına boyun eğerseniz kesinlikle müşrikler oldunuz demektir.
122. Bir ölü iken kendisine hayat verdiğimiz, insanlar içinde yürümesi için kendisine bir ışık tuttuğumuz kişinin durumu, karanlıklar içinde kalmış, bir türlü ondan çıkamayan kişinininki gibi olur mu? İşte böyle! Küfre sapanlara, yapmakta oldukları süslü-püslü gösterilmiştir.

123. Biz bu şekilde her kentte/her medeniyette kodamanları, o kent ve medeniyetin suçluları yaptık ki, orada oyunlar tezgâhlayıp tuzaklar kursunlar. Aslında onlar öz benliklerinden başkasına oyun oynamıyorlar ama farkında değildirler.
124. Onlara bir ayet geldiğinde şöyle demişlerdi: "Allah resullerine verilenin tıpkısı bize de verilmedikçe asla inanmayacağız." Allah resullük görevini nereye vereceğini daha iyi bilir. Suç işleyenlere, oynadıkları oyunlar yüzünden Allah katında bir küçüklük ve şiddetli bir azap öngörülmüştür.
125. Allah, iyiye ve güzele götürmek istediğinin göğsünü İslam'a açar. Saptırmak dilediğinin de göğsünü öylesine daraltıp tıkar ki, o, göğe yükseliyormuş gibi olur. Allah, iman etmeyenler üzerine pislîği işte böyle atıverir.
126. Rabbinin yolu işte budur; dosdoğru, kıvamında... Biz öğüt alan bir topluluğa ayetleri ayrıntılı bir biçimde açıkladık.
127. Rableri katındaki huzur ve esenlik yurdu onlarındır. İşler oldukları ameller yüzünden O, onların Veli'si oluvermiştir.
128. Gün olur şöyle diyerek onları huzurunda toplar: "Ey cinler/görünmez varlıklar topluluğu! Şu insanlara gerçekten çok ettiniz/insanların birçoğuna göz diktiniz." Onların insanlardan olan dostları şöyle derler: "Rabbimiz, kimimiz kimimizden yararlanmıştı. Bizim için belirlediğin sürenin sonuna geldik." Buyurur ki: "Barınacağınız ateştir. Allah'ın dilediği zamanlar hariç orada sürekliniz." Senin Rabbin Hakîm'dir, Alîm'dir.
129. İşte biz, zalimlerin bir kısmını bir kısmına, kazanır oldukları şeyler yüzünden bu şekilde dost/yardımcı/yönetici/önder yaparız.
130. Ey cinler ve insanlar topluluğu! İçinizden, size ayetlerimi anlatan ve şu gününüzle yüz yüze geleceğiniz hususunda sizi uyaran resuller gelmedi mi? "Kendi aleyhimize tanıklık ettik." dediler. İğreti hayat onları aldattı da küfre saptıklarına ilişkin, öz benlikleri aleyhinde tanıklık ettiler.
131. Sebep şudur: Rabbin, halkı habersiz bir haldeyken kentleri helâk edici değildir.
132. Her birinin, yapıp ettiklerinden kaynaklanan dereceleri vardır. Rabbin onların işlediklerinden gafil değildir.
133. Senin o Ganî Rabbin rahmet sahibidir. Dilerse sizi ortadan kaldırır ve sizi bir başka topluluğun soyundan vücuda getirdiği gibi, ardınızdan da dilediğini sizin yerinize getirir.
134. Size vaat edilen şeyler kesinlikle meydana gelecektir. Siz engel olamazsınız.
135. Ey toplumum! Yapabileceğinizi yapın. Ben de yapıp ediyorum. Yakında yurdun sonunun kime ait olacağını bileceksiniz. Gerçek olan şu ki, zalimler kurtulamayacaktır.
136. Kendi döllandirip yaydığı ekinden ve hayvanlardan Allah'a bir pay ayırdılar da kendi zanlarıncı şöyle dediler: "Bu Allah için, bu da ortaklarımız için." ortakları için olan Allah'a ulaşmaz. Ama Allah için olan, ortaklarına ulaşıyor. Ne kötü hüküm veriyorlar!
137. Aynen bunun gibi, müşriklerden birçoğuna, Allah'a ortak koştukları kişiler, öz evlatlarını öldürmeyi güzel göstermiştir ki, hem onları yok etsinler hem de dinlerini onlar aleyhine karmakarışık hale getirsinler. Allah dileseydi bunu yapamazlardı. O halde onları, düzdükleri iftiralarla baş başa bırak.
138. Kendi kuruntularına uygun olarak şöyle dediler: "Şunlar, dokunulmaz hayvanlar ve ekinlerdir. Bizim dilediğimizden başkası yiyemez bunları." Hayvanlar var, sırtlarına binmek yasaklanmıştır; hayvanlar var, Allah'a iftira yüzünden üzerlerine Allah'ın adını anmıyorlar. Allah onları üretmekte oldukları iftiralar yüzünden cezalandıracaktır.
139. Şunu da söylediler: "Şu hayvanların karınlarındakiler erkeklerimize özgülenmiştir; kadınlarımıza haramdır. Yavru ölü doğarsa kadın-erkek hepsi onda hak sahibidir." Bu nitelendirmeleri yüzünden Allah cezalarını verecektir. Hakîm'dir O, Alîm'dir.
140. Şu bir gerçek ki, ilimsizlik yüzünden öz evlatlarını beyinsizce katledenlerle Allah'ın kendilerine verdiği rızıkları, Allah'a iftira ederek haramlaştıranlar gerçekten hüsrana uğramışlardır. İnan olsun, sapıtmışlardır onlar; hiçbir zaman doğruyu ve güzeli bulamazlar.
141. Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri çeşit çeşit hurmaları, sebzeleri, zeytinleri, narları, birbirine benzer ve benzemez biçimde oluşturan O'dur. Her birinin meyvesinden, olgunlaştığı zaman yiyin ve hasat gününde onun hakkını da verin. İsrâf etmeyin, Allah israf edenleri sevmez.
142. Hayvanlardan yük taşıyanı da yaygı/döşek yapılanı da yaratan yine O'dur. Allah'ın size verdiği rızıklardan yiyin, şeytanın

adımlarını izlemeyin! Çünkü o sizin için açık bir düşmandır.

143. Sekiz çift: Koyundan iki, keçiden de iki. De ki "İki erkeği mi haram kıldı, iki dişiyi mi, yoksa iki dişinin rahimlerinin kuşattığını mı? Eğer doğru sözlü iseniz bana ilimle haber verin."

144. Ve deveden iki, sığırdan iki. De ki "İki erkeği mi haram kıldı, iki dişiyi mi, yoksa iki dişinin rahimlerince kuşatılanı mı? Yoksa Allah size bunu önerirken siz de tanıklık mı ediyordunuz?" İlim dışı bir şekilde insanları şaşırtmak için yalan düzüp Allah'a iftira edenden daha zalim kim olabilir? Allah, zulme sapan bir topluluğa kılavuzluk etmiyor.

145. De ki: "Bana vahyolunanlar içinde, bu haram dediklerinizi yiyecek birine yasaklanmış bir şey bulamıyorum. Yalnız şunlardan biri olursa başka: leş, akıtılmış kan, domuz eti -ki o bir pisliktir- Allah'tan başkası adına boğazlanmış bir murdar." İztırar haline düşen, başkasının hakkına dokunmamak, zorunluluk sınırını da aşmamak şartıyla bunlardan yiyebilir. Çünkü senin Rabbin çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

146. Yahudilere tüm tırnaklı hayvanları haram kıldık. Onlara ayrıca sığır ve koyunun yağlarını da haram kıldık. Sığır ve koyunun sırtlarının ve bağırsaklarının taşıdığı yağlarla, kemiklerle karışan yağlar bunun dışındadır. Bunu onlara azgınlıkları yüzünden bir ceza olarak yaptık. Biz elbette sözünde duranlarız.

147. Artık seni yalanlarırsa şunu söyle: "Rabbiniz çok geniş bir rahmetin sahibidir. Ancak, O'nun azabı günaha batmışlar topluluğundan uzak tutulamaz."

148. Şirke batanlar şöyle diyecekler: "Allah dileseydi, ne biz şirke sapardık ne de atalarımız. Hiçbir şeyi haram da yapmazdık." Onlardan öncekiler de azabımızı tadıncaya kadar bu şekilde yalanlamışlardı. De ki: "Yanınızda, önümüze çıkaracağınız bir ilminiz var mı? Zandan başka bir şeye uymuyorsunuz. Sadece sağmalyorsunuz siz."

149. En mükemmel kanıt Allah'ındır. O dileseydi hepinizi toptan doğru yola iletirdi.

150. Şunu da söyle: "Allah şunu haram etmiştir diye tanıklık edip duran şahitlerinizi getirin." Eğer tanıklık ederlerse sakın onlarla birlikte tanıklık etme! Ayetlerimizi yalanlayanlarla âhirete inanmayanların keyifleri ardınca gitme! Onlar, kendi Rablerine başkalarını denk tutuyorlar.

151. De ki onlara: "Hadi gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını yüzünüze karşı okuyayım: Hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Ana-babaya çok iyi davranın. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizi de onları da rızıklandırırız. Kötülüklerin görünene de gizli kalanına da yaklaşmayın. Allah'ın saygın ve aziz kıldığı cana, bir hakkı savunmak dışında kıymayın. Allah size bunları önerdi ki, aklınızı işletebilesiniz."

152. "Yetimin malına yaklaşmayın! Ancak rüştüne erişinceye kadar en güzel yolla ilgilenme hali müstesna. Ölçme ve tartmayı tam bir dürüstlikle yerine getirin. Hiç kimseye yaratılış kapasitesinin üstünde yükümlülük getirmiyoruz. Konuştuğunuz zaman, yakınlarınızı/aleyhine de olsa, adaleti gözetin. Ve Allah'a verdiğiniz söze sadık kalın. Düşünüp öğüt alarsınız diye O size bunları önerdi.

153. Bu benim dosdoğru yolumdur, onu izleyin, başka yolları izlemeyin! Yoksa bu hal sizi O'nun yolundan uzaklaştırıp parçalara böler. Sakın korunasınız diye O bunu önermiştir size.

154. Sonra, güzel davrananlara nimetimizi tamamlamak, her şeyi ayrıntılı kılmak, bir kılavuz ve rahmet olmak üzere Mûsa'ya o Kitap'ı verdik ki onlar Rablerine kavuşacaklarına inanabilsinler.

155. Bu da bizim indirdiğimiz bir kitaptır. Kutsal ve bereketli. Artık ona uyun ve sakının ki size rahmet edebilsin.

156. "Kitap, bizden önce iki topluluğa indirildi. Biz onu okuyup araştırmaktan gerçekten habersizdik." demeyesiniz.

157. Şunu da söylemeyesiniz: "Eğer bize Kitap indirilmiş olsaydı, onlardan daha doğru yürüyüşlü olurduk." Artık size Rabbinizden bir beyyine, bir kılavuz ve bir rahmet gelmiş bulunuyor. Allah'ın ayetlerini yalanlayıp onlardan yüz çevirenden daha zalim kim var? Ayetlerimize sırt dönenleri, yüz çevirmeleri yüzünden azabın en acıklısıyla cezalandıracağız.

158. Neyi bekliyorlar? Kendilerine meleklerin gelmesini mi, Rabbinin gelmesini mi, yoksa Rabbinin bazı mucizelerinin gelmesini mi? Rabbinin bazı mucizeleri geldiği gün, daha önce iman etmemiş yahut imanında bir hayır sahibi olamamış kişiye imanı hiçbir yarar sağlamayacaktır. De ki: "Bekleyin! Doğrusu biz de bekliyoruz."

159. Dinlerini parça parça edip firkalara, hiziplere bölünenler var ya, senin onlarla hiçbir ilişğin yoktur. Onların işi Allah'a kalmıştır.

Allah onlara, yapıp ettiklerini haber verecektir.

160. Kim bir güzellikle gelirse ona, getirdiğinin on katı var. Kötülükle gelene ise yaptığından kadarından fazla ceza verilmez. Onlar, haksızlığa uğratılmayacaklardır.

161. De ki: "Beni, dosdoğru yola Rabbim iletti. Güçlü, pürüzsüz bir dine, hanîf olan İbrahim'in milletine. Müşriklerden değildi o."

162. De ki: "Benim namazım/duam, kulluğum/bağışım, hayatım, ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir."

163. "Ortağı yoktur O'nun. Bununla emrolundum ben. Ve Müslümanların ilkiyim ben."

164. Şunu da söyle: "Allah herşeyin Rabbi iken O'ndan başka rab mı arayayım? Her benliğin kazandığı kendi üstünde kalır. Hiçbir günahkâra bir başka günahkârın yükünü taşımaz. Nihayet dönüşünüz Rabbinizedir. Tartışmaya girdiğiniz şeyleri O size haber verecektir."

165. Sizi yeryüzünde öncekilere halefler yapan O'dur. Verdiği nimetlerle sizi denemek için kiminizi kiminiz üzerine derecelerle yükseltmiştir. Rabbin ceza verdiği çok süratli verir. Ama O, gerçekten çok affedici, çok merhametlidir.